

Vabatahtlikud Seltsilised

- **Loomisaasta:** 2018
- **Sihtgrupp:** täiskasvanuiga
- **Elluviimise keskkond:** kogukond, perekond ja kodu, sotsiaalsüsteem
- **Elluviijad:** vabatahtlikud, kes toetavad eakaid ja erivajadusega inimesi seltsilisena – vesteldes, jalutuskäikudel osaledes, ühistegevusi korraldades ning lihtsalt kohal olles
- **Ennetustegevus sisaldab:** vabatahtlike värbamist ja koolitamist, juhendmaterjale, vabatahtliku ja seltsitava regulaarsed suhtlust, võrgustiku tuge, hindamistegevust
- **Ennetustasand:** näidustatud ennetus, universaalne ennetus, valikuline ennetus
- **Märksõnad:** tööhõive probleemide ennetus, vaimse tervise probleemide ennetus

- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:**

2026

Ettepanekud uurimiseks:

- • Täpsustada **programmi teoreetilised lähtekohad ja kirjeldada programmiteooria**, sh ühtlustada kasutatav sõnavara, leppida kokku täpne sihtrühm ja seada täpsem eesmärk.
 - o Seada programmi eesmärgiks üksilduse ennetamine ja leevendamine ning keskenduda vanemaealiste üksilduse riskile.
 - o Eristada selgemalt programmi tegevused, nt pakkuda sotsiaalset ja emotsionaalset tuge.
 - o Täpsustada tegevused, mis aitavad programmi jooksul siduda abivajaja kogukonnaga.
 - o Siduda teoreetilises raamistikus sotsiaalse toetuse teooria sotsiaalse tervise kontseptsiooniga.
- • Võtta kasutusse või töötada välja **süsteemne ja usaldusväärne metoodika mõju ja rahulolu mõõtmiseks**, sh sõnastada peamised tulemusnäitajad ja nendeni jõudmise viisid, leppida kokku hindamisvahendid ja elluviijad.
 - o Kui üksildusrisk on peamine mõjutatav tegur, tuleb üksildust mõõta enne programmi algust ning seejärel kindlate ajavahemike järel. Soovitav on mõõta üksildust ka pärast programmis osalemise lõppu. Üksildustaseme hindamiseks tuleb kavandada usaldusväärne ja põhjendatud metoodika.
 - o Programmi pideva arengu tõttu on oluline jätkata rahuloluküsitluste elluviimist.
 - o Kui eesmärk on mõjutada toimetulekuvõimet, siis täiendada hindamisvahendit.
 - o Uuringu tegemiseks tuleb kaasata koordinaator või sõltumatu uurija.
 - o Mõjutegurid ja mõõdikud tuleb sõnastada selgelt.

Ettepanekud kasutamiseks:

- • [Ennetuse teadusnõukogu](#) soovitab **käsitleda teenuse lõppemist sama olulise osana protsessist nagu programmi alustamist ja rakendamist**. Samuti tuleks läbi mõelda, kuidas ennetada riske, mis võivad tekkida programmi lõpetamisel nii vanemaealisele kui ka seltsilisele.
- • Tegevus sobib **Eesti konteksti** ja toetab vabatahtlike arengut.